

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) S.A w W. wniosła pozew przeciwko pozwanemu J. D. o ustalenie wysokości renty wyrównawczej, jaką pozwany jest zobowiązany wypłacać powodowi, wskazując, że pozwany osiągnął wiek 65 lat i zaszła konieczność obliczenia emerytury hipotetycznej, to jest świadczenia jakie mógłby otrzymywać, gdyby nie doszło do wypadku 3 września 2005 roku im w chwili osiągnięcia wieku emerytalnego prowadziłby działalność przed wypadkową lub pozostawał w zatrudnieniu na podobnych warunkach.

Pozwany J. D. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i przyznał okoliczności faktyczne przytoczone przez powoda dotyczące wypadku jakiego doznał on w 2005 roku, wypłaty renty wyrównawczej przez powoda oraz osiągnięcia przez niego wieku emerytalnego. Dodał, że w związku z uzyskaniem uprawnień emerytalnych przez pozwanego powód zaprzestał wypłacania pozwanemu renty dobrowolnie podwyższonej, ograniczając się do wypłaty świadczeń w wysokości określonej w Wyroku Sądu Apelacyjnego w e W. z dnia 29 grudnia 2009 roku sygn. Akt (...) tj. 1901 zł.

Pozwany wskazał, że nie zgadza się z poglądem powoda, że nastąpiła zmiana stosunków uzasadniająca zmianę wysokości renty i to niewątpliwie w kierunku jej obniżenia., trudno bowiem przypuszczać, by dążeniem powoda było podwyższenie renty wyrównawczej, a zdaniem pozwanego nastąpiła zmian stosunków, ale uzasadniająca podwyższenie renty, a nie jej obniżenie.

Pozwany wskazał, że ponieważ powód wnosi o ustalenie wysokości renty wyrównawczej należnej pozwanemu, bez określenia czy żąda jej obniżenia, czy podwyższenia, to jego powództwo oparte jest na art. 189 k.p.c., a podstawową przesłanką takiego powództwa jest występowanie po stronie powoda interesu prawnego. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem oraz poglądami literatury prawniczej, brak jest interesu prawnego w dochodzeniu ustalenia istnienia bądź nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, w sytuacji, gdy można dochodzić świadczenia, a sam już brak interesu prawnego uzasadnia oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pismem z 6 września 2019 roku strona powodowa (...) S.A. w W. poinformowała pełnomocnika pozwanego J. D. o obniżeniu jego renty, z tytułu utraty zdolności zarobkowych, do kwoty wynikającej z wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 29 grudnia 2009 roku - do kwoty 1901 zł, począwszy od dnia 1.10 2019 roku, a łącznie z rentą z tytułu zwiększonych potrzeb, całkowita kwoty renty na rzecz poszkodowanego wyniesie 2401 zł miesięcznie począwszy od dnia 1.10 2019 roku.

Dowód: pismo K- 19

Pozwem złożonym w sprawie (...) (...) wniósł o uchylenie, począwszy od dnia 1 września 2014 r. obowiązku płacenia pozwanemu J. D. renty odszkodowawczej na zwiększone potrzeby ustalonej na mocy ugody sądowej zawartej przez powoda z pozwanym w dniu 13 października 2009 r. przed Sądem Okręgowym w Świdnicy w sprawie o sygn. akt (...), płatnej w kwocie 500 zł miesięcznie oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

Wyrokiem z dnia 28 września 2017 roku, Sąd Rejonowy w Kłodzku oddalił powództwo.

Dowód: akta (...) K- 1-4, wyrok K- 205

Strona powodowa (...) wypłaca pozwanemu J. D. rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 500 zł miesięcznie na podstawie ugody zawartej przez strony przed Sądem Okręgowym w Świdnicy 13 października 2009 roku.

Od daty zawarcia ugody potrzeby pozwanego J. D. zwiększyły się, a stan jego zdrowia nie poprawił się i znajduje się pod stałą opieką lekarzy specjalistów.

J. D. jest inwalidą I grupy, na zabiegi wozi go opiekunka, często chodzi do lekarzy i na basen, wyjeżdża na pobyty rehabilitacyjne i korzysta z prywatnej rehabilitacji z uwagi na długie terminy oczekiwania na świadczenia z NFZ. J. D. wydaje więcej na zwiększone potrzeby niż otrzymuje renty wyrównawczej z (...). Ma problemy z poruszaniem się, upośledzony wzrok i zaburzenia orientacji, wymaga pomocy osób trzecich w czynnościach dnia codziennego. Porusza się z trudem, o kulach, nie jest zdolny do podróży powyżej 20 km.

Dowód:

w aktach sprawy (...):

przesłuchanie powoda K-85, zaświadczenia- 30, 33, 34, 36, 106 i akta szkody

karta konsultacyjna K- 31, 32, 35, faktury k- 37-54, 60-63, skierowania K- 55,

plany zabiegów K- 56-59 zaświadczenie K- 191

wynik badania K- 192 orzeczenie o stopniu niepełnosprawności K- 193

w aktach (...) SO w ŚWIDNICY ugoda K- 533

Specjalista chirurg- ortopeda P. S., w opinii złożonej 10 sierpnia 2017 roku, w sprawie (...) stwierdził u J. D. stan po urazie wielonarządowym ze stłuczeniem mózgu, nawracającymi dolegliwościami bólowymi, zaburzenia koncentracji, pamięci, drażliwość i obniżenie nastroju oraz stan po skręceniu kręgosłupa szyjnego i stłuczeniu kręgosłupa lędźwiowego, uszkodzenie oka lewego, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego z wielopoziomową dyskopatią z cechami ucisku korzeniowego, pourazowy niedowład kończyny dolnej lewej, zespół pozakrzepowy i niewydolność żylną kończyny dolnej lewej, zespół cieśni nadgarstka prawego i chorobę niedokrwinną serca, stan po zawale mięśnia serca, niewydolność serca i nadciśnienie tętnicze oraz cukrzycę.

Wskazane objawy są konsekwencją wypadku z 2005 roku, a J. D. wymaga stałego, cyklicznego leczenia przeciwbólowego, rehabilitacyjnego z koniecznością przynajmniej czasowej opieki drugiej osoby. Po opuszczeniu szpitala 14 września 2005 roku pozwany wymagał wielokrotnych konsultacji neurologicznych, okulistycznych, ortopedycznych, psychiatrycznych i rehabilitacyjnych. Z powodu utrzymujących się przewlekłe dolegliwości bólowych oraz upośledzenia sprawności narządu ruchu pozwany wymagał długotrwałej rehabilitacji, w tym prywatnie, gdyż proponowane terminy leczenia w ramach NFZ były odległe. Doznane w wypadku urazy spowodowane były obrażeniami ciała skutkującymi trwałym upośledzeniem sprawności narządów ruchu, jak również powikłaniami neurologicznymi i psychicznymi.

Pacjent jest narażony na pogłębianie się zmian niewydolności żylnych kończyn dolnych, dolegliwości bólowe głowy, kręgosłupa i kończyn dolnych wskutek postępu zmian zwyrodnieniowych stawów, co będzie nasilało dysfunkcje chodu i wiąże się z koniecznością leczenia farmakologicznego / p/bólowego / jak i rehabilitacji na przyszłość. Dalszy przebieg rozpoznawanych schorzeń z pewnością będzie miał charakter postępujący. Będzie to wymagało okresowego, dalszego leczenia usprawniającego w przyszłości.

Dowód: opinia specjalisty w zakresie chirurgii urazowej i ortopedycznej P. S. w aktach (...) - K – 169-172

Wyrokiem wydanym w sprawie (...) Sąd Okręgowy w Świdnicy zasądził od (...) na rzecz J. D. rentę wyrównawczą w kwotach po 1929 zł poczynając od dnia 1 listopada 2007 roku. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 29 grudnia 2009 roku zasądzona rentę wyrównawczą podwyższył od dnia 1 stycznia 2010 roku o kwotę 72 zł miesięcznie.

Dowód: wyroki w aktach (...) SO w Świdnicy K- 536, 566

J. D. od 1 grudnia 2017 roku jest niezdolny do samodzielnej egzystencji. Przyznano mu na stałe znaczny stopień niepełnosprawności i (...) wskazał na pogorszenie sprawności od ostatniego badania oraz utratę zdolności

do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a także konieczność stałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

Dowód: dokumentacja orzeczniczo-lekarska (...) dołączona do akt

W tak ustalonym stanie faktycznych Sąd zważył co następuje:

Roszczenie podlega oddaleniu na podstawie art. 189 k.p.c.

Zgodnie z powołanym przepisem:” Powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny”- a zatem decydujący dla korzystania z formy powództwa o ustalenie prawa lub stosunku prawnego jest wyłącznie interes prawny powoda.

W przedmiotowej sprawie brak przesłanek do przyjęcia, iż powód nie mógł w innej drodze, niż powództwo o ustalenie osiągnąć w pełni ochrony swych praw. Z reguły interes prawny w żądaniu ustalenia istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego nie zachodzi wtedy, gdy osoba zainteresowana w innej drodze, np. w procesie o świadczenie, o ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego, a nawet w drodze orzeczenia o charakterze deklaracyjnym, może osiągnąć w pełni ochronę swych praw.

Interes prawny powoda jest przesłanką materialno prawną powództwa o ustalenie. Stwierdzenie jego braku może nastąpić dopiero na etapie merytorycznego rozpatrywania sprawy i dlatego brak interesu prawnego powoduje oddalenie powództwa z powodu jego bezzasadności, a nie odrzucenie pozwu z powodu jego niedopuszczalności (por. postanowienie SN z dnia 16 kwietnia 2009 r., I CZ 15/09, LEX nr 738325; wyrok SN z dnia 18 czerwca 2009 r., II CSK 33/09, OSNC-ZD 2010, nr B, poz. 47; wyrok SN z dnia 24 kwietnia 2014 r., III CSK 182/13, LEX nr 1489251.

Interes prawny jest warunkiem umożliwiającym dalsze badanie w zakresie istnienia lub nieistnienia ustalanego prawa lub stosunku prawnego (por. w związku z tym wyrok SN z dnia 13 września 2007 r., III CSK 123/07, LEX nr 319237). Interes prawny musi istnieć w chwili orzekania (art. 316 § 1); por. wyrok SN z dnia 7 grudnia 2012 r., II CSK 143/12, LEX nr 1288628.

Przedmiotem powództwa o ustalenie jest prawo lub stosunek prawny. W razie gdy żądanie nie dotyczy ustalenia (istnienia albo nieistnienia) prawa lub stosunku prawnego, powództwo podlega oddaleniu (por. postanowienie SN z dnia 7 kwietnia 2010 r., II PK 167/09, LEX nr 602241.

Strona powodowa nie wskazała w jakim zakresie renta wyrównawcza winna ulec obniżeniu i czy winna ulec obniżeniu. Brak wskazania skonkretyzowanego żądania i opisana konstrukcja powództwa, przy uwzględnieniu powołanego przepisu art. 189 k.p.c. oraz przytoczonych tez orzeczeń, stanowią podstawę do uzasadnionego przyjęcia, że strona powodowa nie posiada interesu prawnego w ustaleniu wysokości renty wyrównawczej, jaką pozwany jest zobowiązany wypłacać powodowi..

Mając na względzie opisane ustalenia i rozważania Sąd oddalił powództwo o kosztach orzekając po myśli art. 98 k.p.c.